

GYVENTOJŲ PAJAMŲ MOKESČIO ĮSTATYMO PAKEITIMAI NUO 2021 M.

Mokesčių informacijos departamentas

2021-02-11

Naudojami trumpiniai

- **Darbo pajamos** - su darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios pajamos (išmokos)
- **DU** - darbo užmokestis
- **Deklaracija GPM312** - Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 forma
- **Fondo valdyba** - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
- **GPM** - gyventojų pajamų mokestis
- **GPMĮ** - Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas
- **LT** - Lietuva
- **MB** - mažoji bendrija,
- **MBĮ** - Mažųjų bendrijų įstatymas
- **MMA** - minimali mėnesinė alga;
- **MVA** - minimalus valandinis atlygis
- **NPD** - neapmokestinamasis pajamų dydis
- **Taisyklės** - Metinės gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijos GPM312 formos, jos priedų GPM312L, GPM312U formų užpildymo ir pateikimo taisyklės
- **VDU** - vidutinio šalies darbo užmokesčio, taikomo apdraustųjų asmenų 2021 metų valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti, dydis

Seminaro planas

- GPM tarifai 2021 metais
- NPD 2021 m.
- Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.
- MBĮ pakeitimas
- Deklaracija GPM312 (pakeitimai, formą teikiant už 2020 m.)
- GPMĮ 21 straipsnio pakeitimas
- Gyventojų ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklės
- Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus) buhalterinės apskaitos taisyklės
- Teisės aktai

GPM tarifai 2021 metais

20 %
ir
32 %

- **darbo pajamoms** (išmokų kodai 01, 02);
- **tantjemoms ir atlygiui** už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamam vietoj tantjemų (išmokos kodas 44);
- **autoriniams atlyginimams**, gautiems iš darbdavio (išmokos kodas 60);
- **MB vadovų, nesančių MB nariais**, pagal civilinę sutartį už vadovavimą MB gautoms pajamoms (išmokos kodas 89)

Kas
pasikeitė?

- 1) VDU skaičius - 60 VDU (vietoje 84 VDU);
- 2) 1 VDU 2021 m. dydis - 1 352,7 Eur (vietoje 2020 m. buvusio 1 241,4 Eur).

VDU kiekvieniems metams nustatomas Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatyme.

GPM tarifai 2021 metais

VDU dydžiai dėl GPM tarifo taikymo 2020 - 2021 ir vėlesnių metų darbo pajamoms, tantjemoms, autoriniams atlyginimams iš darbdavio, MB vadovų (ne narių) atlygiui už vadovavimą:

2020 m.

84 VDU

**2021 m. ir
vėlesniais m.**

60 VDU

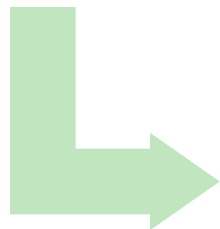
- **2021 metais 32 % GPM tarifas bus taikomas 60 VDU (81162 Eur) viršijančiai tokių pajamų daliai**
- **2020 metais 32 % GPM tarifas taikomas 84 VDU (104277,60 Eur) viršijančiai tokių pajamų daliai**

GPM tarifai 2021 metais

Lietuvos darbdavys,
išmokamam DU,
taiko 20 % GPM
tarifą.

Nuo gautų metinių pajamų, kurioms
turi būti taikomas progresinis (32 %) GPM
tarifas, perskaičiuoti GPM turi
pats pajamas gavęs gyventojas,
pateikdamas savo Pajamų mokesčio
deklaraciją (GPM311)

Darbdavio ir darbuotojo susitarimu
progresinį GPM tarifą (32 %) gali
taikyti ir darbdavys, tačiau už teisingą
perskaičiavimą atsakingas pats
pajamas gavęs gyventojas

GPM tarifai 2021 metais

Pavyzdys

2021 metais nuolatinis Lietuvos gyventojas gaus:

- 45000 Eur nekilnojamojo turto nuomos pajamų,
- 110000 Eur tantjemų,
- 20 % ir 32 % GPM tarifų taikymo tikslu įskaičiuojamos tik **tantjemos**. Kriterijus - **60 VDU** (81162 Eur), t. y.:
 - 81162 Eur sumai taikomas 20 % tarifas, o
 - 28838 Eur sumai (110000 - 81162) 32 % tarifas.
- Mokestį išskaičiuojantis asmuo išmokamų tantjemų daliai, viršijančiai 60 VDU, gali (bet neprivalo) taikyti 32 % tarifą.

GPM tarifai 2021 metais

Pavyzdys

Per 2021 metus nuolatinis Lietuvos gyventojas gaus:

- **30000 Eur** iš Lietuvos įmonės DU (apskaičiuoto už 2021 m.),
- **15000 Eur** autorinį atlyginimą iš Lietuvos įmonės (**ne iš darbdavio**),
- **130000 Eur** DU pagal darbo sutartį, sudarytą su užsienio įmone, **už darbą užsienyje**, ir šios pajamos, panaikinus jų dvigubą pajamų apmokestinimą, neapmokestinamos GPM Lietuvoje.

Gautoms pajamoms 2021 metais taikytino GPM tarifo (20 % / 32 %) tikslu apskaičiuojama **160000 Eur** suma (30000 + 130000).

GPM tarifai 2021 metais

tęsinys

- Pirmiausia reikia įvertinti, kokią dalį 2021 metų DU bendrose pajamose sudaro **pajamos, uždirbtos Lietuvoje**:
$$30000 \text{ Eur} \times 100 / 160\,000 \text{ Eur} = 18,75 \%$$
60 VDU viršijančios pajamos:
$$160000 \text{ Eur} - 81162 \text{ Eur} = 78838 \text{ Eur}.$$
- Apskaičiuojame, nuo kokios Lietuvoje uždirbtų pajamų sumos gyventojui teks mokėti 32 % GPM:
$$78838 \text{ Eur} \times 18,75 \text{ proc.} = 14782,13 \text{ Eur}.$$
- Mokėtina pajamų mokesčio suma:
$$15217,87 (30000 - 14782,13) \times 20 \% = 3043,58 \text{ Eur}$$
$$14782,13 \times 32 \% = 4730,28 \text{ Eur (iš šios GPM sumos atimama jau metų eigoje sumokėta 20 \% GPM suma).}$$

GPM tarifai 2021 metais

15 %
ir
20%

Nesusijusioms su darbo santykiais pajamoms, išskyrus:

- tantjemas, autorinius atlyginimus iš darbdavio, MB vadovų (ne MB narių) pajamas (20 % / 32 %),
- pajamas iš paskirstytojo pelno (visada 15 %),
- individualios veiklos pajamas (pagal pažymą (15 % GPM, bet taikomas pajamų mokesčio kreditas) ir/ar verslo liudijimą),
- 2018 m. ar ankstesnio mokestinio laikotarpio apskaičiuotoms darbo pajamoms (visada 15 %),
- ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ir ilgalaikio darbo išmokoms (visada 15 %),
- pajamas už parduotas ne individualios veiklos atliekas (5 % / 20 %).

**Kas
pasikeitė?**

- 1) 1 VDU dydis 2021 m. yra 1 352,7 Eur (2020 m. 1 VDU buvo 1241,40 Eur);
- 2) 120 VDU suma - 162324 Eur (2020 m. 120 VDU buvo 148968 Eur);
- 3) Skirtingi VDU lygiai „darbo pajamų“ grupei (60 VDU) ir „pajamų ne iš darbo santykių“ grupei (120 VDU).

GPM tarifai 2021 metais

Pavyzdys

2021 metais nuolatinis Lietuvos gyventojas gaus:

- 45000 Eur nekilnojamojo turto nuomos pajamų,
 - 50000 Eur turto pardavimo apmokestinamųjų pajamų (pajamos minus įsigijimo kaina, apskaičiuota GPMĮ nustatyta tvarka),
 - 75000 Eur palūkanų už įmonei suteiktą paskolą,
 - 2000 Eur ne individualios veiklos atliekų pardavimo pajamų,
 - 80000 Eur tantjemų.
- ❑ 20 % ir 32 % GPM tarifo taikymo tikslu įskaičiuojamos tik tantjemos. **Kriterijus** - 60 VDU. Neviršija 81162 Eur (60 VDU), todėl taikomas 20 % GPM tarifas.
- ❑ 15 % ir 20 % GPM tarifo taikymo tikslu įskaičiuojamos nuomos, turto pardavimo pajamos, palūkanos ir atliekos, iš viso - 172000 Eur. **Kriterijus** - 120 VDU. 162324 Eur (120 VDU) sumai taikomas 15 % GPM tarifas, o 9676 Eur (172000 - 162324) sumai - 20 %.

NPD 2021 m.

2020 m. kintamas mėnesio NPD:

- jei mėnesio DU **neviršija 607 Eur**, NPD - **350 Eur**, o nuo **2020-07-01** - **400 Eur**,
- iki 2020-07-01:
jeigu mėnesio DU viršija 607 Eur,
 $\text{NPD} = 350 - 0,17 \times (\text{su darbo santyiais susijusios pajamos} - 607)$,
- nuo 2020-07-01:
jeigu mėnesio DU viršija 607 Eur,
 $\text{NPD} = 400 - 0,19 \times (\text{su darbo santyiais susijusios pajamos} - 607)$,
- NPD netaikomas (lygus nuliui), kai mėnesio DU ne > kaip 2666 Eur (iki 2020-07-01); DU ne > kaip 2712,26 Eur (nuo 2020-07-01).

2021 m. kintamas mėnesio NPD:

- jei mėnesio DU **neviršija 642 Eur**, NPD yra **400 Eur**,
- jeigu mėnesio DU viršija 642 Eur, tai $\text{NPD} = 400 - 0,18 \times (\text{su darbo santyiais susijusios pajamos} - 642)$,
- mėnesio NPD netaikomas (lygus nuliui), kai mėnesio DU ne > kaip 2864,22 Eur.

NPD 2021 m.

Pavyzdys

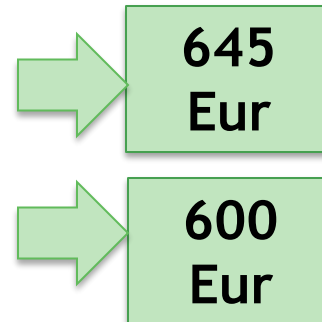
- Darbuotojo sausio mėnesio DU yra 642 Eur, o nuo vasario mėnesio DU buvo padidintas ir bus 700 Eur.
- Darbdavys **apskaičiuotą sausio mėn. darbo užmokestį** išmokės kartu su **vasario mėn. darbo užmokesčiu**.
- Kadangi DU bus išmokamas **už ilgesnį kaip vienas mėnuo laikotarpį**, kiekvienam mėnesiui tenkantis DU apmokestinamas atskirai, taikant kiekvieno mėnesio NPD.
- GPM apskaičiuojamas taip:
 - ❑ sausio mėnesio **NPD yra 400 Eur**, nes DU neviršija MMA (642 Eur); **GPM = $(642 - 400) \times 20\% = 48,40$ Eur**,
 - ❑ vasario mėnesio **NPD = $400 - 0,18 \times (700 - 642) = 389,56$ Eur**, **GPM = $(700 - 389,56) \times 20\% = 62,09$ Eur**

NPD 2021 m.

Mėnesio NPD = 400 Eur - 0,18 x (mėnesio darbo pajamos - 642 Eur).

Individualūs NPD nustatyti 2020 m. ir vėlesniems metams (t. y. 2021 m. nesikeitė):

- asmenims, kuriems nustatytas 0-25 % darbingumo lygis, didelių specialiųjų poreikių lygis ar sunkus neįgalumo lygis
- asmenims, kuriems nustatytas 30-55 % darbingumo lygis, vidutinis specialiųjų poreikių lygis, vidutinis ar lengvas neįgalumo lygis

Metinis NPD bus 4800 Eur tų gyventojų, kurių metinės apmokestinamosios pajamos **ne > kaip 12 MMA** (7704 Eur).

Metinis NPD 2021 metais yra lygus 0 (nuliui) pajamoms pasiekus 34370,67 Eur ribą (2020 m. riba buvo 32547 Eur).

Metinis NPD = 4 800 Eur - 0,18 x (metinės pajamos - 7704 Eur).

Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.

- Apskaičiuojant GPM neapmokestinamus komandiruotės į užsienį dienpinigius, darbuotojui nustatytas DU (ar valandinis tarifinis atlygis) turi būti lyginamas su dydžiais:

$MMA (642 \text{ Eur}) \times \text{iš koeficiento } 1,65$

arba

$MVA (3,93 \text{ Eur}) \times \text{iš koeficiento } 1,65$

Galimybė dienpinigių normą padidinti 100 % panaikinta nuo 2020-01-01

Kai dienpinigiai išmokami IĮ savininkams, ūkinių bendrijų tikriesiems nariams ir MB nariams, apribojimas, susijęs su jų gaunamomis pajamomis, netaikomas, nes jų darbas nėra grindžiamas darbo sutartimi (dienpinigiai GPM neapmokestinami, jei neviršija Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašė nustatytų dienpinigių normų).

Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.

Dienpinigiai priskiriami GPM neapmokestinamoms pajamoms, jeigu:

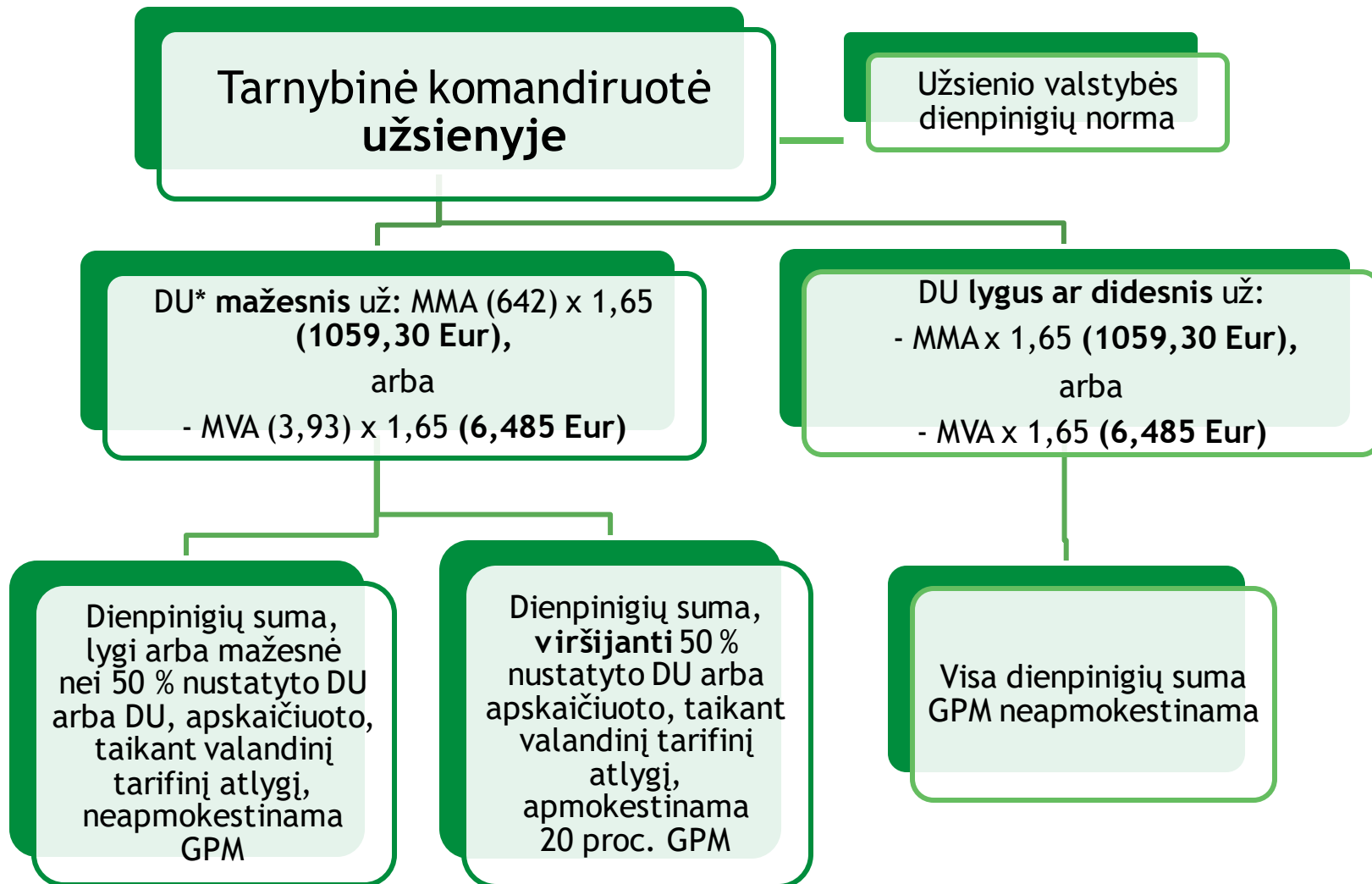
neviršija Sąraše* nustatytų normų

neviršija Nutarime ** nustatytų apribojimų

* Maksimalių dienpinigių dydžių sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 526 „Dėl dienpinigių ir kitų komandiruočių išlaidų apmokėjimo“.

* * Komandiruočių kompensacijos mokamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimo Nr. 99 „Dėl komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklių patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.

* Darbuotojui nustatytas DU lyginamas su minimalia mėnesine alga (MMA) padauginta iš koeficiento 1,65 arba nustatytas valandinis atlygis lyginamas su minimaliu valandiniu atlygiu padaugintu iš koeficiento 1,65.

Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.

Pavyzdys

Darbuotojui nustatytas DU - **800 Eur** į mėn. Komandiruotės į užsienį dienpinigiai išmokėti **2021 m. vasario mėn.** DU 800 Eur yra mažesnis už **1059,30 Eur**, todėl neapmokestinamosioms pajamoms priskiriami nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra **lygi arba mažesnė nei 400 Eur** ($800 \text{ Eur} \times 50\%$).

Darbuotojas komandiruotėje Lenkijoje buvo 5 d. ir jam vasario mėn. išmokėta **240 Eur** dienpinigių

Kadangi gauta dienpinigių suma - **240 Eur** yra mažesnė už 400 Eur, tai visa dienpinigių suma, t. y. **240 Eur GPM neapmokestinama.**

Darbuotojas komandiruotėje Lenkijoje buvo 14 d. ir vasario mėn. jam išmokėta **672 Eur** dienpinigių

Dienpinigių suma (672 Eur) yra didesnė už 400 Eur. Todėl GPM **neapmokestinama 400 Eur** dienpinigių suma, o **272 Eur** ($672 - 400$) **apmokestinama GPM.**

Dienpinigių, vykstant į komandiruotę užsienyje, apmokestinimas GPM nuo 2021 m.

Pavyzdys

- Darbuotojo DU apskaičiuojamas taikant valandinį tarifinį atlygį, ir šio atlygio dydis - 3,93 Eur (dienpinigių išmokėjimo metu tai atitiko MVA).
- Kadangi nustatytas valandinis atlygis **mažesnis už MVA, padaugintą iš koeficiento 1,65 dydį** (už 6,485 Eur), neapmokestinamoms pajamoms priskiriami tik nustatyto dydžio dienpinigiai, kurių bendra suma per mėnesį yra lygi arba mažesnė nei 50 % darbuotojui apskaičiuoto DU taikant valandinį tarifinį atlygį.
- ❑ Darbuotojas 2021 m. sausio mėn. vyko į 10 dienų komandiruotę Lenkijoje. Vasario mėn. jam išmokėta 480 (48 x 10) Eur dienpinigių suma, kuri atitinka nustatytas dienpinigių normas, o kovo mėn. gauta DU suma 590 Eur (50 % DU = 295 Eur). Neapmokestinamoms pajamoms priskiriami 295 Eur, o 185 Eur (480-295) apmokestinama GPM.

MBĮ pakeitimas

- Nuo 2020-11-19 MB narys gali sudaryti civilines sutartis su MB dėl paslaugų teikimo ir (ar) darbų mažajai bendrijai atlikimo, išskyrus darbo santykių požymius turinčias sutartis.
- Bendra pagal MB nario su mažąja bendrija sudarytas civilines sutartis suteiktų paslaugų ir darbų suma **negali viršyti 100 000 eurų per kalendorinius metus**. Viršijanti nustatytą dydį suma yra laikoma MB pelno paskirstymu arba lėšomis, skirtomis MB narių asmeniniams poreikiams.

Pagal MBĮ Nr. XI-2159 7 straipsnio pakeitimo įstatymą (TAR, 2020-11-18, Nr. 2020-24247) 2020-11-19 įsigaliojusi MBĮ nuostata taikoma nuo 2020-11-19 MB nario gautoms pajamoms už tas paslaugas ar atliktus darbus, kurie MB buvo suteikti (atlikti) nuo 2020-11-19 dienos.

MBĮ pakeitimas

Nuo 2020-11-19 MB nario gautos pajamos pagal civilines sutartis už nuo 2020-11-19 MB atliktus darbus/paslaugas (23, 24, 35, 58, 77, 92, 93 ir kt.)

MB nario pajamos

Su darbo santykiais susijusios pajamos (pajamų rūšies kodas 02)

Pajamos iš paskirstytojo pelno (pajamų rūšies kodas 26)

Už vadovavimą MB gautos pajamos (pajamų rūšies kodas 77)

MB nario - vadovo

MB vadovo (ne nario) pajamos

Už vadovavimą gautos pajamos (pajamų rūšies kodas 89)

MBĮ pakeitimas

Pavyzdys

2020 m. Lietuvos MB išmokėjo savo nariui - nuolatiniam Lietuvos gyventojui tokias išmokas:

- už nekilnojamojo turto, naudojamo MB veikloje, nuomą;
- už automobilio, naudojamo MB veikloje, nuomą;
- palūkanas už MB suteiktą paskolą.

Ar visos išmokos apmokestinamos GPM ? Kokie tarifai taikomi ?

- **Iki 2020-11-18:** jeigu, neatsižvelgiant į MBĮ nustatytus apribojimus, MB nariui išmokėtos išmokos pagal kitokio pobūdžio civilines sutartis (turto nuomos, autorines ar pan.), GPMĮ taikymo tikslu jos pripažįstamos pajamomis iš **paskirstytojo pelno**, kurios apmokestinamos taikant **15 % GPM** tarifą.
- **Nuo 2020-11-19** MB narys **gali sudaryti civilines sutartis su MB** dėl paslaugų teikimo ir (ar) darbų MB atlikimo. Bendra pagal MB nario su MB sudarytas civilines sutartis suteiktų paslaugų ir darbų suma **negali viršyti 100000 eurų per kalendorinius metus** (2020 metais vertinama tokių pajamų suma gauta nuo 2020-11-19 iki 2020-12-31, už darbus/paslaugas MB sutektus nuo 2020-11-19).

MBĮ pakeitimas

Apie pajamas, gautas pagal civilinę sutartį už vadovavimo MB paslaugas:

- Tiek iki 2020-11-19, tiek nuo šios datos MB narys (vadovas) pagal su MB sudarytą civilinę sutartį gali gauti pajamų už vadovavimo MB paslaugas, **tačiau:**
 - **iki 2020-11-19** ribojimas MB nariui už vadovavimą MB išmokamam atlygiui nebuvo nustatytas;
 - pagal 2020-11-19 MBĮ pakeitimą bendra atlygio už MB suteiktas paslaugas (**įskaitant** vadovavimo MB paslaugas) ir atliktus darbus suma **negali viršyti 100000 eurų per kalendorinius metus.**
- Už MB iki 2020-11-19 suteiktas vadovavimo paslaugas MB nariui išmokėtam atlygiui 100000 Eur apribojimas netaikomas. Vertinant, ar laikomasi šio apribojimo 2020 kalendoriniais metais, **įskaitomos** tos nuo **2020-11-19 iki 2020-12-31** išmokėtos išmokos, kurios buvo išmokėtos už po 2020-11-18 už MB suteiktas paslaugas ar atliktus darbus.

Deklaracija GPM312

Deklaracija GPM312 pateikiama

Iki kitų metų vasario 15 dienos

Lietuvos įmonės, nuolatiniai Lietuvos gyventojai (išmokėję A klasės išmokų), veiklą per buveinę Lietuvoje vykdančios užsienio įmonės ir veiklą per nuolatinę bazę Lietuvoje vykdančios nenuolatiniai Lietuvos gyventojai.

Deklaracija GPM312 ir jos L bei U priedai teikiami elektroniniu būdu per Elektroninio deklaravimo sistemą (EDS)

Deklaracija GPM312

VMI prie FM viršininko 2020-04-17 įsakymas
Nr. VA-32; TAR, 2020, Nr. 2020-08074

L7 / U7 laukelio pavadinimas „darbdavio išmoka“ pakeistas į „individualios veiklos išmoka darbuotojui“

L11 / U11 laukelio pavadinimas „išmokas išmokėjusio asmens lėšomis sumokėta GPM suma“ pakeistas į pavadinimą „išmokas išmokėjusio asmens lėšomis už gyventoją sumokėta GPM suma“

Taisyklėse papildyta, kad L9 laukelyje taip pat įrašomas 0 proc. GPM tarifas ir kai deklaruojamos pajamos už darbą užsienio valstybėje, su kuria Lietuva taiko DAIS, jei tokioms pajamoms metų eigoje panaikintas dvigubas apmokestinimas.

Taisyklių 2 priedas „A ir B klasės išmokų kodai“ papildytas 97 kodu ir panaikinti 90, 72, 75 kodai

VMI prie FM viršininko 2021-01-07 įsakymas
Nr. VA-2; TAR, 2021, Nr. Nr. 2021-00273

Taisyklėse patikslinta, kada L7 / U7 laukeliuose turi būti įrašoma raidė D ir Papildyta nuostata, kada L7 / U7 laukeliuose turi būti įrašoma raidė M (susiję su nuo 2020-11-19 įsigaliojusi MBĮ pakeitimu).

Nustatyta, kad nuo 2020-01-01 GPM312L / GPM312U formų L8 / U8 ir L10 / U10 laukeliuose nedeklaruojamos: Fondo valdybos iš Garantinio fondo nuo 2020-01-01 išmokėtos išmokos (bankrutuojančių bendrovių darbuotojams).

L10 „išskaičiuota GPM suma“ ir L11 „už gyventoją sumokėta“ nėra tapatūs

Deklaracija GPM312

L7 laukelyje
pasirenkama

Raidė „D“, tik tuomet, kai individualią veiklą
vykdančiam nuolatiniam LT gyventojui,
individualios veiklos išmoką išmokėjo darbdavys
(asmuo, jos išmokėjimo metu susijęs darbo
santykiais)

Pakeista į

L7

L8

L9

L10

D

-

išmoka išmokėta įdarbintam asmeniui

D - INDIVIDUALIOS VEIKLOS IŠMOKA, IŠMOKĖTA ĮDARBINTAM ASMENIUI

Kai dalis išmokos
išmokėta darbdavio,
o kita dalis -
nutraukus darbo
santykius (buvusio
darbdavio)

užpildomos
atskiros
eilutės

Deklaracija GPM312

L7 laukelyje
pasirenkama

Raidė „M“, kai MB nariui, nuolatiniam LT gyventojui, nuo 2020-11-19 MB išmokėjo išmoką pagal civilines paslaugų suteikimo ar darbų atlikimo sutartis, kurių bendra suma neviršija 100 000 Eur per metus

L7	▼	L8		L9	▼	L10	
D - INDIVIDUALIOS VEIKLOS IŠMOKA, IŠMOKĖTA ĮDARBINTAM ASMENIUI M - IŠMOKA PO 2020-11-19 MAŽOSIOS BENDRIJOS NARIUI PAGAL CIVILINĘ SUTARTĮ							
17	▼	18		L9	▼	L10	

Išmokos dalis, kurios
išmokėjimo metu
gyventojas buvo MB
nariu, ir išmokos dalis -
kai nebuvo MB nariu

deklaruojamos
atskirose
eilutėse

Pavyzdžiui, M raide pažymimos MB savo nariui (nuolatiniam LT gyventojui) išmokėtos B klasės išmokos:

- už vadovavimą MB (deklaruojamos 77 išmokos kodu),
- už MB išnuomotą turtą (deklaruojamos 23 ir 24 išmokų kodais),
- palūkanos už MB suteiktą paskolą (deklaruojamos 58 išmokos kodu) ir kitos išmokos už MB suteiktas paslaugas ar atliktus darbus (deklaruojamos 35, 77, 92, 93 ir kitais tai išmokų rūšiai nustatytais specialiais kodais).

Deklaracija GPM312

Pavyzdys

2020 m. MB nariui, nuolatiniam LT gyventojui, MB išmokėjo:

- 4200 Eur su darbo santykiais susijusių pajamų;
- 300 Eur pajamų iš paskirstytojo pelno;
- 600 Eur nuo 2020-11-19 už administracinių patalpų nuomą.

Ar reikia pasirinkti „M“ raidę pildant Deklaraciją GPM312 ?

L1 – identifikacinis numeris (kodas) L2 – identifikacinio numerio (kodo) rūšis L3 – vardas, pavardė L4 – išmokos klasė L5 – išmokos rūšis L6 – išmoka natūra L7 – individualios veiklos išmoka darbuotojui L8 – išmokos, neatėmus NPD, GPM, VSDJ ir PSDJ, suma L9 – GPM tarifas L10 – išskaičiuota GPM suma L11 – išmokas išmokėjusio asmens lėšomis už gyventoją sumokėta GPM suma L12 – užsienio valstybės kodas L13 – užsienio valstybėje sumokėta GPM suma

1	L1	1111111111	L2	1	L3	MB NARYS	L4	B	L5	02	L6	
	L7		L8	4200,00	L9	0,00 - Neapm	L10		L11		L12	
	L7		L8	300,00	L9	0,00 - Neapm	L10		L11		L12	
3	L1	1111111111	L2	1	L3	MB NARYS	L4	B	L5	23	L6	
	L7	M	L8	600,00	L9	0,00 - Neapm	L10		L11		L12	

Deklaracija GPM312

L8 laukelyje
įrašoma

Apmokestinamųjų A klasės išmokų (neatėmus
NPD, GPM, VSD ir PSD įmokų) suma (Eur, ct.)

arba

Neapmokestinamųjų A klasės išmokų¹ suma

arba

B klasės išmokų² suma (neatėmus
išskaičiuoto/išmokėjusio asmens lėšomis
sumokėto GPM)

Fondo valdybos iš **Garantinio fondo** nuo **2020-01-01** išmokamos
išmokos, skirtos kompensuoti darbuotojų negautą DU, jų
darbdaviams tapus nemokiems, neapmokestinamos pajamų
mokesčiu (GPMĮ 17 str. 1 d. 5 p.) ir bankrutuojančių įmonių
Deklaracijoje GPM312 nedeklaruojamos

¹ Išskyrus nurodytas Taisyklių 1 priede.

² Išskyrus nurodytas Taisyklių 7 punkte.

Deklaracija GPM312

L9 laukelyje
pasirenkamas

GPM tarifas

L9

5,00 - 5 proc.

15,00 - 15 proc.

20,00 - 20 proc.

L9

0,00 - Neapmokestinamos pajamos

27,00 - 27 proc.

32,00 - 32 proc.

0 proc.
pasirenkama

Neapmokestinamos A klasės išmokos

įskaitant

B klasės išmokos, nuo kurių nebuvo
išskaičiuotas ar išmokėjusio
asmens lėšomis sumokėtas GPM

Tarpininko nuolatiniam LT
gyventojui išmokėti dividendai,
palūkanos, honoraras, gauti iš
užsienio juridinių asmenų

Darbo išmokos sumai pritaikius
NPD, GPM suma lygi nuliui

Darbo išmokos už
sandomą darbą
užsienio
valstybėje, su
kuria taikoma
DAIS (kurioms
naikinamas
dvigubas
apmokestinimas)

GPMĮ 21 straipsnio pakeitimas

Pakeistas GPMĮ 21
straipsnio 1 dalies
3 punktas,
reglamentuojantis
GPM lengvatą
išlaidoms už
studijas ar
profesinį mokymą

Panaikintas apribojimas dėl lengvatos taikymo tik už pirmąją aukštojo mokslo kvalifikaciją ar pirmąją profesinę kvalifikaciją.

GPM lengvata bus taikoma, nepriklausomai nuo to, už kelintas studijas ar profesinį mokymą gyventojas sumokėjo.

Lengvatos taikymas praplėstas išlaidomis už profesinį mokymą pagal formaliojo mokymo programos modulį, kurį baigus įgyjama atitinkama kompetencija (iki pakeitimo - tik už profesinį mokymą, pagal formaliojo profesinio mokymo programą, kurią baigus įgyjama atitinkama kvalifikacija).

GPMĮ 21 straipsnio pakeitimas

- GPMĮ 21 straipsnio 1 dalies 3 punkte **neįvardijamos doktorantūros ir meno aspirantūros studijos**, nes pagal galiojantį reglamentavimą jas apima sąvoka „studijos, kurias baigus įgyjama aukštojo mokslo kvalifikacija“ (pakeitimas patikslinamojo pobūdžio);
- išlieka sąlyga, kad, jei už studijas ar profesinį mokymą (tiek pagal mokymo programą, tiek pagal jos modulį) sumokėta skolintomis lėšomis (tam tikslui paimta iš kredito įstaigos paskola), tai iš pajamų gali būti atimta per mokestinį laikotarpį grąžinta šios paskolos dalis.
- Pakeitimo nuostatos taikomos **apskaičiuojant ir deklaruojant 2020 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas** (t. y. taikoma studijų įmokoms, sumokėtoms nuo 2020-01-01).

Gyventojų ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklės

Parduodant ar kitaip perleidžiant nuosavybės turą, įgytą pagal išlaikymo iki gyvos galvos (**rentos**) sutartį, **įsigijimo kaina*** nustatoma taip:

➤ turto, įgyto iš sutuoktinių, vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), brolių, seserų, vaikaičių ir senelių, įsigijimo kaina yra tokio **turto tikroji rinkos kaina**, buvusi turto perdavimo rentos mokėtojų dieną.

- turto, įgyto iš kitų gyventojų, įsigijimo kaina laikoma teisinę galią turinčiais dokumentais pagrįsta, **faktiškai rentos gavėjui išlaikyti patirtų išlaidų suma**. Neturint išlaidų dokumentų, tokio turto įsigijimo kaina gali būti skaičiuojama pagal numanomas išlaikymo išlaidas, kurios apskaičiuojamos dauginant išlaikymo laikotarpio mėnesių skaičių iš tais mėnesiais galiojusios MMA (ne visam mėnesiui tenkančios numanomos išlaikymo išlaidos apskaičiuojamos proporcingai tam mėnesiui tenkančiam dienų skaičiui).
- Rentos mokėtojas gali pasirinkti laikotarpį, už kurį turto įsigijimo kaina skaičiuojama pagal faktines išlaidas, o už kurį - pagal numanomas išlaikymo išlaidas.

*Nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2020 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

Gyventojo ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklės

Kai pagal pasirinkimo sandorius iš darbdavio ar su juo susijusio asmens neatlygintinai ar už lengvatinę kainą įsigyjama akcijų, kurioms akcijų įsigijimo metu bus pritaikyta GPMĮ 17 str. 1 d. 58 punkte nustatyta lengvata, **įsigijimo kaina*** bus nustatoma taip:

➤ jeigu akcijos iš darbdavio įsigytos neatlygintinai, šių akcijų įsigijimo kaina yra 0 eurų

➤ turto, įgyto iš kitų gyventojų, įsigijimo kaina jeigu akcijos įsigytos lengvatine kaina, akcijų įsigijimo kaina yra darbuotojo už akcijas sumokėta suma.

*Nuostatos taikomos nustatant akcijų, atitinkančių GPMĮ 17 str. 1 d. 58 punkto sąlygas, įsigijimo kainą pagal 2020 m. vasario 1 d. ir vėliau sudarytus pasirinkimo sandorius.

*Nuostatos taikomos apskaičiuojant ir deklaruojant 2020 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių pajamas.

Pakeistos* Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės

Pakeistas Taisyklių 18 punktas ir nustatyta, jog grynujų pinigų priėmimui įforminti notarai naudoja Taisyklių 17.1 papunktyje nurodytą dokumentą - grynujų pinigų priėmimo kvitą. Šio kvito formą nustato Lietuvos notarų rūmų prezidiumas, suderinęs su Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija (iki 2020-12-31 nustatė tik Lietuvos notarų rūmų prezidiumas).

Taisyklių 20 punktas pripažintas netekusiu galios, t. y. panaikinta nuostata, jog notaras gali neišduoti Taisyklių 17.1 ir 17.2 papunkčiuose nurodytų dokumentų, jeigu paslaugų gavėjas nepageidauja. Taigi, notaras paslaugos gavėjui grynujų pinigų priėmimo kvitą / sąskaitą faktūrą privalo išduoti visais atvejais.

*Taisyklių pakeitimai įsigalioja nuo 2021 m. sausio 1 d.

Teisės aktai

- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIV-62
- Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XIII-3084
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. spalio 14 d. nutarimas Nr. 1114 Dėl minimaliojo darbo užmokesčio
- Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymo Nr. XI-2159 7 straipsnio pakeitimo įstatymas
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 99 patvirtintos Komandiruočių sąnaudų atskaitymo iš pajamų taisyklės
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. liepos 29 d. nutarimas Nr. 846 Dėl Lietuvos Respublikos vyriausybės 2003 m. sausio 29 d. nutarimo Nr. 133 „Dėl gyventojo ne individualios veiklos turto įsigijimo kainos nustatymo tam tikrais atvejais taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo
- Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. spalio 16 d. įsakymas Nr. 1K-337, kuriuo pakeistos Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040)

**Užsiregistruoti į Valstybinės mokesčių
inspekcijos seminarą galima:**

- **elektroniniu būdu VMI interneto svetainėje**
<https://www.vmi.lt/cms/seminarai>
- **telefonais 1882 arba +370 5 260 5060**

- Savarankiškai aktualią informaciją mokesčių klausimais, seminarų dalijamąją medžiagą, paaiškinimus ir komentarus galite rasti adresu www.vmi.lt.
- E. seminarų įrašai skelbiami [VMI Youtube kanale](#).
- Pasikonsultuoti su VMI specialistais Jus dominančiais mokesčių klausimais galite telefonais 1882 arba +370 5 260 5060.

Ačiū už dėmesį.